

Espais interiors

ELIN NILSSON

Traducció de Meritxell Salvany

Fitxa tècnica

ISBN: 978-84-1303-212-2

Pàgines: 152

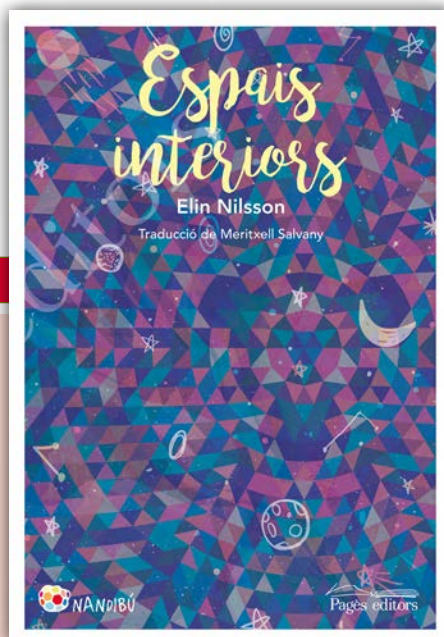
Primera edició: octubre de 2020

Segona edició: octubre de 2021

Coberta: rústica

Format: 14 x 20 cm

Col·lecció: Nandibú jove, núm. 10

Resum de l'obra

El primer petó.
Després, tot canvia.
Millors amics que, de cop i volta, ja no ho són.
Germans que necessiten força més del que tu els pots donar.
Una classe que és una olla de grills.
Un dia hi arriba un suplent i passen coses.
L'alegria de fer esclatar els focs artificials més bonics i sorollosos del món.

Espais interiors és un recull de relats per a joves lectors sobre l'amor i l'amistat. Però també sobre alegries i recances, conflictes i lleialtats. I sobre aquells instants de la vida en què les coses es compliquen alhora que es tornen ben senzilles.

Biografia de l'autora

Elin Nilsson va néixer el 1986 i viu a Lund, al sud de Suècia. És mestra d'ensenyament secundari i professora d'escriptura creativa. Anteriorment ha escrit dues novel·les aclamades per la crítica: *Istället för att bara skrika* (*En comptes de cridar*, 2011) i *Flyt som en fjärl, stick som ett bi* (*Vola com una papallona, pica com una abella*, 2013), que va obtenir el premi Gothenburg City Literature Prize. *Espais interiors* ha estat nominada al Premi August 2017.

INTRODUCCIÓ

Espais interiors, de l'autora sueca Elin Nilsson, és un conjunt de vuit narracions que presenten una unitat (en parlarem més avall). Aquests relats van adreçats a un públic jove; creiem que són ideals per a l'alumnat de 3r d'ESO en amunt, per al batxillerat i, naturalment, per a un lector adult. Des de les assignatures de llengua o des de la matèria d'ètica i valors es pot fer un bon treball amb aquest text. Per descomptat, el llibre és un bon candidat per a ser llegit en els grups de lectura de les biblioteques.

Potser no és gaire freqüent fer un judici de valor en una introducció, però no volem deixar de dir que aquest llibre és MOLT BO. Ho afirmem amb rotunditat i més encara després d'haver-lo treballat a fons per a servir-vos les nostres propostes de treball, que esperem que puguin ajudar-vos a extreure'n el suc que es mereix.

Espais interiors és excel·lent pel seu estil: la seua narració senzilla, propera al lector, ens serveix un to intimista, necessari per a mostrar-nos aquest "espai interior". L'és, no tant per allò que s'expressa en els relats, sinó per allò que hi queda insinuat. Els relats que integren l'obra fan pensar, a vegades subtilment. És d'agrair que l'autora consideri els lectors intel·ligents, profunds, viscuts, analítics i crítics.

Són narracions empàtiques amb el lector, que s'hi veurà reflectit i interpel·lat. En definitiva, aquestes narracions són bona literatura perquè ens remouen i ens fan gaudir.

Les vuit narracions tenen uns elements comuns, aquests:

1. Estan narrades en primera persona per un o una adolescent (o jove) que avança cap a l'adulthood. Dels narradors que són els protagonistes sovint no en sabem el nom.
2. Els textos els podem encabir en el gènere *coming-of-age* perquè ens ensenyen l'època de creixement personal, de l'adquisició d'una identitat, de la consciència d'individu. Ens mostren aquell moment en què hom es posiciona en el món.
3. Són relats en què el món interior aflora. Sense estridències, les portetes interiors s'obren com per dir-nos "veieu?".
4. Ens mostren les interioritats pròpies amb les veus dels protagonistes, sense el sedàs d'un narrador omniscient. La narració des del "jo" tenyeix el relat de subjectivitat i alhora l'impregna de versemblança, d'autenticitat i de realisme.
5. El que se'ns explica a manera de capes que el lector anirà desfullant ens arriba amb un llenguatge clar, directe i sincer. No hi ha eufemismes, sinó realisme lingüístic (els adolescents s'expressen planerament i diuen paraulotes).
6. La família, l'escola i els amics són els mons en els quals s'emmarquen els relats. Hi ha una teranyina de relacions i d'interessos comuns, i se'ns ensenya un conjunt de persones —adultes i joves— molt divers (fixeu-vos en els relats "Va, canta" i "Però què li passa").
7. Hi ha el que podríem dir "conflictes": amics que no ho són, individus que estan sols... En definitiva, en aquests relats hi ha "la vida".
8. I quan apareix la natura, l'autora la utilitza per a emmarcar aquesta subjectivitat. Els personatges surten a fora, però retornen a la llar.

Malgrat aquesta unitat d'estil, de contingut i d'intenció de l'autora, la nostra proposta és treballar aquestes narracions per separat, de manera que podem fer una lectura i una anàlisi més atenta i profunda.

Les nostres propostes són volgudament variades i riques. Aquesta diversitat s'ajusta a la complexitat de les aules. Pensem que les narracions necessiten el guiatge del professor perquè cal que la lectura ultrapassi l'anècdota argumental.

Hem volgut prioritzar el contingut, per això les qüestions purament lingüístiques les toquem de passada. Volem practicar l'anàlisi, la reflexió, el debat, la crítica!

Hi ha activitats que es poden fer escrites o orals, el dinamitzador tria i consensua, si ho considera pertinent, amb els lectors. Però, per descomptat, les propostes de treball les oferim perquè el professional les utilitzi com bonament li plagui.

El material que us oferim consta de:

- Unes fitxes d'activitats per a l'alumnat.
- La proposta de solucionari per al professor o dinamitzador.

Però, sobretot, que escriure no faci avorrir de llegir. Parleu i feu-los parlar!

GLÒRIA TOMÀS i ROSER TREPAT

FITXA D'ACTIVITATS

Una altra

ACTIVITAT 1

Busca a la narració 3 fragments en què es vegi que la Jonna s'està allunyant emocionalment de la protagonista.

ACTIVITAT 2

Contesta les preguntes següents:

- En quina època de l'any es desenvolupa la narració?
- Per què creus que la protagonista continua somrient fins i tot quan no la veu ningú?
- Per què pateix per la gata Doris, la protagonista?
- Quan la noia es queda sola a casa, sense llum, gairebé sense bateria i sense saber res de la gata Doris, quin diries que és el sentiment principal que la domina? Apunta referències concretes de la narració que confirmin la teva resposta.
- Per què el pare havia telefonat a la noia mentre eren a casa de l'avi?
- Quin simbolisme creus que té el fet que marxi la llum mentre la noia està sola a casa i torna tan bon punt arriba la família?

ACTIVITAT 3

Ordena les frases de manera que el discurs sigui coherent.

1. Abans de marxar cap a una altra banda, em va mirar amb cara de pocs amics.
2. Quan vaig entrar a l'habitació va continuar llepant-se les potes tan tranquil·la i ni tan sols em va mirar.
3. Gairebé li tocava a terra.
4. La Doris s'havia ajagut al meu llit.
5. Però just llavors no em venia de gust.
6. Jo la vaig agafar; no volia que es pensés que podria parir damunt del meu edredó.
7. Llavors vaig pensar que potser hauria d'aprofitar aquells dies per fer-li manyagues, perquè, quan arribessin les cries, segur que no voldria saber res de mi.
8. D'altra banda, no entenia com s'ho havia fet, per enfil·lar-se al llit amb aquella panxa que tenia.

ACTIVITAT 4

Digues si les frases següents són verdaderes o falses, d'acord amb la narració.

1. La protagonista ja ha repartit les cries de la gata Doris altres vegades.
2. La noia pensa que quan està amb la Jonna parla massa.
3. A la protagonista li hauria agradat anar a casa de l'avi.
4. Quan la noia no troba la Doris li agafa molta gana.
5. La mare de la protagonista es queda sense bateria al mòbil.
6. Els pares i el germà de la noia tornen de casa de l'avi la mar de contents.

ACTIVITAT 5

Explica què simbolitza l'àngel que la protagonista dibuixa amb els braços i les cames al damunt de la neu.

ACTIVITAT 6

El conte acaba amb aquestes frases:

“Jo amb prou feines la vaig reconèixer. Ara la Doris era una altra.”

Creus que la mare de la protagonista podria dir aquestes mateixes dues frases pensant en la noia? Per què?

ACTIVITAT 7

Explica el significat d'aquestes expressions que apareixen al relat.

1. Havia clavat la tabarra (p. 8).
2. Els importava un rave (p. 8).
3. Una veu d'espiguet (p. 11).
4. Ràpida com un llamp (p. 12).
5. Sola com una mussola (p. 12).
6. Semblo un botifarró (p. 15).
7. Amb cara de pocs amics (p. 16).
8. Com una bala de canó (p. 17).

ACTIVITAT 8

Pensa en comparacions que coneguis per a expressar les idees següents, busca-les o inventa-te'n de noves.

- Estava molt avorrida.
- Tenia neguit.
- Era extremadament prim.
- Menjava molt.

FITXA D'ACTIVITATS

Cercles

Relaciona els següents fragments amb l'argument del relat "Cercles". Els fragments proposats són el punt de partida per explicar el relat i contestar preguntes com:

Qui ho diu? Per què ho diu? De què ens informa? Quina rellevància té aquest fragment?

¿Ens caracteritza algun aspecte de la narració: narrador, argument, espai, temps i personatges? Per exemple: dels personatges, ¿ens indica de manera explícita o implícita com són, quins sentiments i quines inquietuds tenen, quins trets defineixen la seva personalitat, etc.?

1. "Quequeja una mica, a més."
2. "L'Olle seria l'únic que tindria nassos de fer-ho, això de batejar-me. D'altra banda, si encara em considera un col·lega, no ho farà. I en realitat, encara som col·legues. Però dilluns es va empenyar amb mi per una bestiesa, i des de llavors que no parlem. No ens asseiem junts, tampoc."
3. "Tret de l'Olle i de mi, els altres s'han abalançat sobre els fulls que ens acaben de donar."
4. "Només han passat dues setmanes, d'aquell dia, però de la Katja ja no se'n recorda ningú. Fa fàstic. Agafo el mòbil. La Katja ens solia demanar que els hi donéssim abans de començar la classe, però el Suat no ho ha fet."

5. “De cop i volta, el Jesús de les aixelles suades estampa un llibre a la seva taula. L’hi estampa tan fort que el cop ressona per tota la classe. Però no serveix de gran cosa, perquè llavors riem encara més.”
6. “Caminem l’un al costat de l’altre pel passadís i noto que tot està bé, com si a ell ja li hagués passat l’empenyada. Tornem a ser col·legues, doncs. *Partners in crime*.”
7. “—Fixa’t en els cercles —dic a l’Olle, fluixet. Tot seguit dic el mateix a la Fille igual de fluixet. Ella somriu, i llavors l’Olle reacciona, naturalment; sempre que veu que parlo amb la Fille hi ha de fotre cullerada. Es pensa que m’agrada fer-li la punyeta. O això, o alguna cosa de l’estil, pensa. I jo continuaré fent comèdia fins que ell no admeti que ella li agrada. Però no gosa admetre-ho. És un covard.”
8. “—És pels marietes —diu llavors l’Olle—. Quan ha sentit que deies «marieta», ha començat a esquitxar-ho tot. Coi d’homòfoba, tu!”
9. “—Ets boig —diu, al final. En sentir-lo ric, i aleshores ell somriu i em clava una empenyeta que em fa perdre l’equilibri unes dècimes de segon. Pitjo el botó que obre la porta i, mentre sentim el brunzit que fa, sortim al pati de l’escola.”

.....

FITXA D’ACTIVITATS

Trenta-set graus

ACTIVITAT 1

Seguim l’estructura de la prova de competències bàsiques de Llengua Catalana que es fa a 4t d’ESO.

Indica les opcions correctes.

1. La família del relat viatja a Tossa de Mar en autobús perquè...
 - a. És la manera de viatjar més ecològica.
 - b. A en Roy li fa por volar.
 - c. És més econòmic.
 - d. Només són trenta hores de viatge.
2. L’any passat també van passar les vacances amb el Roy, tot just començar les d’enguany la narradora diu “Jo tenia l’esperança que fos l’última, però no...”.
 - a. En Roy no cau bé a la narradora i hagués volgut que ja no fos la parella de la mare.
 - b. La narradora està decebuda perquè no han tornat al mateix lloc que l’any passat.
 - c. La narradora voldria no haver de passar les vacances amb la seua família.
3. L’autocar fa pudor de:
 - a. Benzina.
 - b. Suor.
 - c. Ambientador.
 - d. Desguàs.

4. La Majken és:
 - a. La filla del Roy.
 - b. La germanastra de la narradora.
 - c. Una amiga de la narradora.
5. L'hotel de Tossa “sembla de categoria”, això vol dir que:
 - a. És un hotel de tres estrelles.
 - b. Aparenta ser un bon hotel.
 - c. És un hotel car.
 - d. És un hotel amb molts serveis.
6. A les noies els crida l'atenció el nom de “Tossa” perquè...
 - a. Aquesta paraula existeix en suec i vol dir “ximpleta” o “eixebrada”.
 - b. Perquè tenen el cap ple de pardals.
7. Quan van a dinar al restaurant:
 - a. Tots mengen paella perquè és l'especialitat.
 - b. Les noies mengen pasta amb formatge, la mare i en Roy, paella.
 - c. Mengen paella perquè és el plat del dia.
 - d. Les noies mengen pasta i els adults no ho sabem.
8. Quines opcions s'ajusten a la definició de les “típiques vacances a l'estranger de qualsevol suec mitjà amb tots els seus tòpics”:
 - a. Vacances fora del seu país.
 - b. Vacances d'una família amb ingressos regulars, però que no són rics.
 - c. Vacances divertides i familiars.
 - d. S'allotjaran en un hotel amb molts turistes, aniran a la platja, menjaran paella.
9. La Siri sembla una “palaia” perquè:
 - a. Neda com un peix.
 - b. És poqueta cosa.
 - c. Busseja i és menuda.
 - d. S'escapoleix com un peix.
10. La narradora, per anar de vacances amb la seua mare i en Roy, va posar com a condició que hi anés la Majken perquè:
 - a. No li cau gaire bé el company de la seua mare.
 - b. No vol estar sempre amb la seua germana petita.
 - c. L'any anterior es va avorrir molt.
 - d. Seria més divertit estar amb la seua amiga.
11. Quin recurs estilístic utilitza la narradora en aquesta frase: “Jo tenia l'esperança que fos l'última, però no”:
 - a. La ironia.
 - b. La metàfora.

- c. La comparació.
 - d. El sentit figurat.
12. La narració es titula “Trenta-set graus” perquè:
- a. És la temperatura del cos humà.
 - b. És la temperatura en què està l’aigua, pràcticament la mateixa que la del cos.
 - c. És la temperatura mitjana de l’estiu.
 - d. És la temperatura que agrada a la protagonista.
13. Quina d’aquestes definicions vol dir el mateix que “inert” (p. 51):
- a. Morat.
 - b. Mancat del poder de moure’s. Que no manifesta cap activitat.
 - c. Sense vida.
 - d. Tancat.
14. Enumera en quin ordre apareix la informació al text:
- a. Les noies es compren un gelat i s’asseuen en un banc per menjar-se’l.
 - b. La Majken es compra una polsera de cinc euros.
 - c. Van a dinar a un restaurant i els porten una carta en suec.
 - d. Van a la platja i lloguen unes gandules.
15. La Siri “fa morros” perquè:
- a. Està enfadada perquè no li han comprat un gelat.
 - b. Està gelosa de la Majken i no vol passar tota l’estona amb la mare i en Roy.
 - c. Perquè no han llogat una gandula per a ella.
16. Indica quina d’aquestes frases està ben puntuada.
- a. Jo, no el puc prendre el sol, perquè em cremo de seguida.
 - b. Jo no el puc prendre el sol, perquè em cremo de seguida.
 - c. Jo no el puc prendre el sol perquè em cremo, de seguida.
 - d. Jo no el puc prendre, el sol, perquè em cremo de seguida.
17. En aquest fragment es repeteix un pronom feble, si recordes el context sabràs de què es parla. Tria l’opció correcta.
- “Sembla que li sàpiga greu de debò, haver-la perdut. Però ara no podem posar-nos a buscar-la. Ara no.”
- a. “la” substitueix el complement directe “la polsera”.
 - b. “la” substitueix el subjecte “la polsera”.
 - c. “la” substitueix el complement directe “la gana”.
18. A la protagonista i la Majken, quan es mengen un gelat assegudes al banc, se’ls acosta...
- a. En Xavier, que té males intencions.
 - b. Un noi català que vol lligar amb elles.
 - c. En Xavier, que els dona una propaganda d’una festa.
 - d. En Xavier, que vol practicar l’anglès amb dues estrangeres.

19. La protagonista diu que se li “glaça el cor” perquè el Xavier li diu: “You can come tonight and perhaps you can take your pretty little sister with you.” Indica si les opcions són verdaderes o falses:
- La protagonista creu que el Xavier té males intencions i és un pederasta.
 - Es produeix un malentès, en realitat en Xavier parla de la seua amiga Majken.
 - La protagonista creu que en Xavier els ha seguit i ha vist la Siri.
 - El noi els vol advertir que els ha caigut la polsera.
 - Les noies fugen corrents i el noi els va al darrere.
 - La Majken creu que en Xavier és un porc.
 - Si algú fes mal a la Siri la protagonista s’hi tornaria.
20. Hi ha moltes frases fetes amb la paraula *cor*. Aparella l’expressió amb el seu significat:
a. Robar el cor.	1. Estar en tensió pel que pugui passar.
b. Trencar el cor.	2. Tenir un sobresalt.
c. Fer un salt el cor.	3. Amb la satisfacció total dels desitjos.
d. Veure’s amb cor.	4. Commoure, emocionar-se.
e. Cor què vols, cor què desitges.	5. Veure-se’n capaç.
f. Estar amb l’ai al cor.	6. Ésser molt sensible.
g. Arribar al cor.	7. Sobreposar-se a les adversitats.
h. Ésser tot cor.	8. Ser molt bona persona.
i. Fer el cor fort.	9. Agradar.
j. Sortir del cor.	10. Fer una cosa amb sinceritat.
21. Assenyala quines frases resumeixen el desenllaç de la narració:
- La narradora s’adona de la transcendència de ser “la germana” de la Siri, ja no la veu com una càrrega i la vol protegir.
 - La seua mare i en Roy tracten malament la Siri.
 - La narradora pensa que vol salvar la seua germana del Roy i la mare perquè no li fan gaire cas.

ACTIVITAT 2

Expressió escrita

Desenvolupa amb CENT paraules una de les opcions següents:

- La narradora es torna a trobar en Xavier. Aquesta vegada va sola perquè la Majken s’ha quedat descansant a l’hotel. La narradora explica a la seua amiga com ha estat la trobada amb en Xavier.
- La narradora i el Roy mantenen una conversa sincera i educada en la qual, des del respecte, cadascú dona la seva opinió sobre l’altre. Imagina’t on seria aquesta conversa i què es dirien.

FITXA D'ACTIVITATS

Aparta't, papa!

ACTIVITAT 1

Contesta les preguntes següents:

1. Com ens fa entendre l'autora que el pare de l'Oliver no té gaires habilitats socials? Fes una llista d'exemples extrets del relat.
2. Quins aspectes positius de la mare de l'Oliver es comparen amb el pare?
3. Què creus que vol donar a entendre el fet que el Björn parli diferent que el seu germà?
4. Quin sentiment probablement comparteixen l'Oliver, el seu pare i la Cornèlia?
5. Com sabem que l'Oliver i el seu pare es troben fora de lloc a casa del Björn? Fes una llista de detalls que ho il·lustren.

ACTIVITAT 2

Busca al text algunes de les diferències que s'especifiquen entre els dos germans.

ACTIVITAT 3

Explica quin matís de la relació entre els dos personatges ens vol mostrar l'autora amb l'escena en què l'Oliver fa el crit que dona títol al conte: "Aparta't, papa!"

FITXA D'ACTIVITATS

Però què li passa?

ACTIVITAT 1

Busca una expressió alternativa o una altra manera de dir les expressions següents.

1. No penso fer la confirmació.
2. M'he acostat al llit.
3. Me n'he anat de dret al menjador.
4. La classe de la Vera era un desgavell.
5. Quan ens havien separat havien fet una bestiesa.
6. Ho feia per fer dentetes a la Vera.
7. Quan se li fica el que sigui entre cella i cella...
8. I tant els feia.
9. Ja ho sabia, ja, que em faltava un bull.
10. Com una iaia xacrosa.

ACTIVITAT 2

Fes una llista dels diferents espais on transcorre la narració.

ACTIVITAT 3

La narradora d'aquest relat ho passa malament i sovint ho expressa fent retrets: als seus pares, a la seva germana Vera i a ella mateixa. Detecta els fragments on apareixen aquests retrets.

ACTIVITAT 4

Notes d'anàlisi i d'interpretació.

1. L'efecte mirall:

La protagonista és “el reflex al mirall” de la seva germana bessona: l'una té un clotet a la galta esquerra i l'altra a la galta dreta. Això físicament; però des del punt de vista vital i emocional, també són idèntiques i oposades alhora, com una imatge i el seu reflex en un mirall; com si les dues germanes formessin entre totes dues una persona completa: per exemple, sembla que, en principi, sigui la Vera qui té problemes psicològics o psiquiàtrics i no pas la narradora. En canvi, ella mateixa explica que és ella a “qui li falta un bull”. La Vera està perduda, però la protagonista també. La Vera està en tractament, però la seva germana perd el control.

L'efecte mirall és especialment rellevant en el mateix títol de la narració: “Però què li passa, a la teva germana?” En un moment donat, la narradora s'imagina que, quan a l'institut s'adonin que la Vera no és a classe a les tardes, li faran aquesta pregunta (cosa que no passarà). Però podria ser ben bé una pregunta que hom fes a la Vera. Perquè a la protagonista també li passa alguna cosa, tampoc no està bé. I de la mateixa manera que ningú no sap exactament què li passa a la Vera (l'autora ho deixa expressament vague), la protagonista no sap què li passa a ella mateixa: ràbia de no entendre què li passa a la Vera? Impotència de no poder-la ajudar prou? Haver de lluitar entre fer noves amigues o “abandonar” la Vera? Probablement és totes aquestes coses, però el cas és que ella no ho sap.

Per això, “Però què li passa a la teva germana?” esdevé “Però què em passa a mi?”.

2. El gerro de vidre i la tasseta de fang:

Una altra contraposició molt interessant és la que es planteja entre els dos objectes que conviuen a la vitrina de la saleta. Són dues peces completament oposades:

gerro / tasseta
de vidre / de fang
el més car / lletja i oblidada

Quan la noia va a la vitrina per primer cop, agafa el gerro però no gosa estavellar-lo a terra (tot i que s'imagina tota l'escena) perquè seria una ofensa per als pares. Llavors deixa el gerro i agafa la tasseta que ella mateixa havia fet feia anys. En aquest cas tampoc no l'estavella perquè li fa llàstima: a banda de ser lletja, “ningú no se'n recordava” i “deixaria d'existir per sempre”.

Dues germanes bessones conviuen en una casa (vitrina). L'una és valuosa, la més valuosa per als pares. Quan la narradora s'imagina la trencadissa del gerro, escriu:

“Els pares s'enfilarien per les parets: «Però què et penses que fas? Que no ho veus que la teva germana està malalta i mirem d'ajudar-la?»”

El paral·lelisme entre el gerro i la Vera és evident. La gelosia que sent contra la Vera pel fet d'acaparar tota l'atenció dels pares traspua en aquesta reacció imaginada dels pares.

D'altra banda, la tasseta de fang, lletja, d'un material poc noble i, a més, oblidada per tothom, és una imatge de la narradora. La noia, rosegada per la culpa per les “males passades” que fa a la Vera, se sent lletja i vulgar; ningú (els pares) ja no se'n recorda. El que sent en aquest moment (la llàstima per la tasseta) no és altra cosa que autocompassió.

3. La confirmació:

Al relat hi ha nombrosos indicis del profund vincle entre les dues germanes: passen molt temps juntes, tant a l'escola com a casa; la narradora està sempre pendent de la Vera, pateix per ella i la protegeix; la Vera respecta l'interès que la seva germana té per les altres noies, etc.

La profunditat d'aquest vincle, ja donat d'entrada pel fet que són bessones univitel·lines, s'expressa també a través del tema de la confirmació. Podríem dir que aquest “tema” es desenvolupa en tres actes:

- a. La narració comença amb una discrepància respecte a fer o no fer la confirmació. La Vera té clar que no l'han de fer perquè no són creients. La narradora es planteja fer-la per motius “socials” (les amigues la faran).
- b. Hi ha una escena en què la Mirjam diu a les amigues que si fessin la confirmació amb ella seria molt divertit. Llavors la protagonista apunta: “«Si la féssiu amb mi». La Mirjam, la Nova i jo, doncs. Una fiblada em va recórrer el cos.” En aquest moment s'adona de diverses coses: que fer la confirmació la separa de la Vera; que fer-la és una banalitat; que, tot i així, la vol fer de totes passades.
- c. La Vera deixa d'anar a l'institut a les tardes i la seva germana constata, astorada, que amb prou feines les amigues li pregunten per ella. Quan torna a casa, ha canviat d'idea: no farà la confirmació. La fredor de les amigues la fa reaccionar i la fa apropar a la Vera, a l'autenticitat.

D'altra banda, en aquest punt hi ha un gir de guió: la protagonista s'adona que la Vera...

“Aviat semblaria un pardal, i no una persona. Un pardalet lleig i escanyolit.

—Saps què? Ara ningú no ho diria, que som bessones —vaig deixar anar. I llavors vaig perdre els nervis.”

I perd els nervis: el mirall li mostra una imatge que no vol veure. Torna a la vitrina, crida com una boja i llença el gerro de vidre a terra. La ràbia torna i la posseeix. És un clímax previ al tancament: fa una bola amb el paper de la confirmació i la llença a la Vera, cosa que sap que la fereix. Aquest és un relat, doncs, que no acaba, realment. Els problemes no es resolen, es mantenen vius i pendents de solució. Nosaltres, els lectors, som testimonis muts d'un fragment d'aquestes vides en construcció.

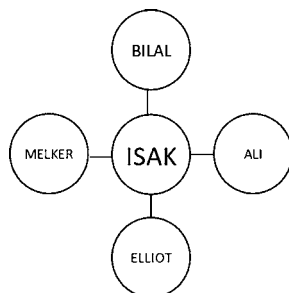
FITXA D'ACTIVITATS

Va, canta!

A la narració “Va, canta!” hi surten molts personatges. Et proposem treballar-los des d’una teranyina de relacions. Hem fet aquests organigrames i tu els has d’explicar, relacionar i comentar.

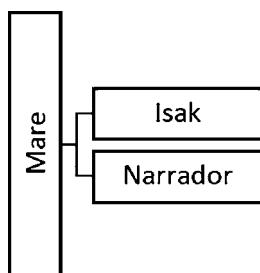
ACTIVITAT 1

Comenta la relació que estableixen els personatges amb l’Isak. Quina és la posició del narrador quan els personatges de l’organigrama actuen?

ACTIVITAT 2

Comenta la relació:

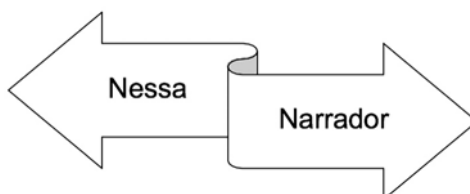
ACTIVITAT 3

Aquesta relació és la més destacable. Què en pots dir?

ACTIVITAT 4

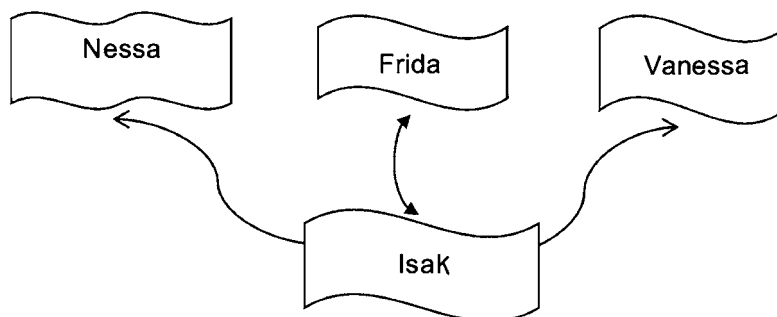
I d'aquesta altra?

ACTIVITAT 5

Les noies: qui són? Què fan? Com actuen?

ACTIVITAT 6

Contesta les preguntes següents:

1. Per què creus que la mare de l'Isak i el narrador s'espera dins del cotxe mentre no arriba l'autobús? Què en pensa el narrador?
2. En quina època de l'any se situa la narració?
3. Què hi fan els dos germans a la parada de l'escola esperant un autobús?
4. És el primer any que els nois van al campament d'estiu?
5. Els altres nois arriben sols o amb els pares? Per què?
6. Explica qui són el primer grup de nois que arriben i de què es coneixen amb els protagonistes.
7. Quina impressió té el narrador dels nois que han arribat?
8. El narrador té la possibilitat d'anar a Dinamarca, creus que hi anirà? Per què?
9. Creus que el protagonista ha gaudit dels primers dies d'estiu? Raona la resposta.
10. Els companys del narrador ja coneixien l'Isak? Com el tracten? Explica-ho.
11. El narrador se sent trasbalsat per l'arribada de la Nessa. Explica per què. Explica qui és aquesta noia i analitza la seva actitud. La noia sent el mateix per ell?
12. L'autobús: parla d'aquest espai i de l'atmosfera que s'hi crea.
13. Alguna vegada el narrador es posa vermell com un tomàquet? Per què?
14. Per què els companys del narrador pregunten a l'Isak quin nom té?
15. Contesta verdader o fals i reescriu els enunciats falsos.
 - a. Els personatges viuen en una gran ciutat.
 - b. El narrador té facilitat per les matemàtiques.
 - c. La Frida és la nova Rihanna.
 - d. Al narrador li sap greu enrojolar-se.
 - e. Les noies no coneixen l'Isak.
 - f. El narrador no vol pujar primer a l'autobús.

- g. El narrador ha pensat una estratègia per seure a prop de la Nessa.
- h. La Frida és més descarada que la Nessa.
- i. El narrador té una percepció objectiva de la Nessa.
- j. L'autobús no va parar quan va veure que en Ville arribava corrents.
- k. En Henke és el professor de dibuix.

16. Parla àmpliament de l'Isak. Què li agrada? Quina relació té amb el seu germà? Com s'ha sentit durant el trajecte en autobús?
17. Per què creus que les noies fan fer coses a l'Isak?
18. Per què creus que ni l'Isak ni el seu germà contesten la pregunta fora de to de la Nessa? "Com es diu, la malaltia que tens?"
19. Durant el trajecte els sentiments del narrador respecte a la Nessa han canviat. Explica per què.
20. Quins poden haver estat els sentiments del narrador durant el trajecte en autobús? Explica'ls.
21. El narrador, durant el viatge, intenta distreure's i captar l'atenció del seu germà. Per què?
22. Comenta aquest fragment:

—I què, doncs? Us heu fet amics? —vaig preguntar a l'Isak—. Tu i la Nessa, vull dir...

—No ho sé —va contestar ell.

—Trobes que et tracta bé?

L'Isak no va dir res durant uns segons.

—Ara soc popular —va dir per fi, amb cara de satisfacció.

23. Completa la frase:

El narrador ha decidit que la noia ja no li agrada; això no obstant, al final...

FITXA D'ACTIVITATS

El cabirol

ACTIVITAT 1

Treballem el concepte de narració.

El text que has llegit és una narració. Justifica-ho.

ACTIVITAT 2

El narrador

Les narracions del llibre *Espais interiors* (“El cabirol”, també) estan explicades per un narrador:

- En primera persona.
- Intern.
- Protagonista.
- Jove / Adolescent / Nen.

Ara bé, si hem fet una lectura atenta de les altres narracions, ens hem adonat que sovint no sabem el nom dels protagonistes narradors. En aquesta, sí: el narrador és l'Adam.

Aquest narrador intern explica la història en primera persona. Pensem en com el tipus de narrador determina el punt de vista; en aquest cas, és personal i subjectiu.

És un narrador minuciós i detallista? Busquem exemples.

ACTIVITAT 3

L'espai

- On i com és l'espai on se situa la narració?
- Predominen els espais interiors o els espais exteriors? Per què hi ha aquesta localització concreta?
- Què podem dir del lloc on se situa la narració?
- En la narració surt algun element cultural (el menjar, el vestir, etc.) característic del lloc?
- Alguna referència geogràfica? Paisatgística? Climàtica?
- Quin ambient transmet la narració? En quin país ens imaginem que se situa el relat?
- Hi ha algun element, algun objecte, que destaquí especialment?
- Quins elements de l'espai interior remarcaries?

ACTIVITAT 4

El temps

- Se segueix una estructura lineal?
- En quina època se situa l'acció? Quins elements propis d'aquesta època hi surten?
- Sents aquest temps proper o allunyat al teu? Sou contemporanis?

ACTIVITAT 5

Els personatges

- Analitza els personatges que intervenen en “El cabirol”.

- Classifica'ls segons el paper que representen: principals, secundaris, comparses.
- Són personatges que evolucionen? Són personatges rodons o plans?
- Com es relacionen entre ells? Empatitzen els uns amb els altres?
- Opina sobre aquest protagonista de dotze anys.
- Els personatges tenen un paper actiu en els fets de la narració?
- Els personatges representen algun arquetipus?
- Hi ha un personatge heroi?
- Caracteritza els personatges. Explica: com són? Què volen? Què els agrada? Què senten? Quina feina fan? Què diuen?
- Fes una valoració dels personatges.
- Quin protagonisme té el cabirol? Pensa quin tipus d'animal és. Quina és la seua situació? L'aparició del cabirol, què aporta a la narració? I als personatges?

ACTIVITAT 6

L'argument de la narració, l'estructura i el tema.

1. Què passa en aquesta narració?
2. Es planteja algun "conflicte" que després es resolgui?
3. La narració segueix l'estructura tradicional: plantejament, nus i desenllaç?
4. El relat segueix una estructura lineal, cronològica?
5. Els fets estan encadenats? Segueixen una lògica?
6. Hi ha retrospecció?
7. El tema o els temes: de què tracta "El cabirol"? Quin missatge vol transmetre l'autora del llibre, Elin Nilsson, en aquesta narració?
8. Per arrodonir l'anàlisi, ens fixarem en les diverses tipologies textuais que apareixen en el relat.
9. I acabem: quina crítica, quina valoració, fas d'aquest relat?

FITXA D'ACTIVITATS

Era la Selma

ACTIVITAT 1

Llegeix la narració i contesta les preguntes d'interpretació i de relació. Argumenta àmpliament les respostes. Elabora respostes coherents, cohesionades i correctes gramaticalment i ortogràficament.

1. Segons el que ens explica la narradora, com són els seus pares?
2. Per què creus que han anat a la piscina?

3. Quin tipus de relació tenen els protagonistes? És una relació d'igualtat? Per què?
4. La protagonista experimenta un mateix sentiment amb els seus pares i amb els pares del seu amic. Comenta-ho.
5. Es produeix un fet que segons la protagonista canviarà el tipus de relació que tenen. Què ha passat? Per què la narradora creu que canviarà?
6. Quin sentit té el títol? Com es relaciona amb la narració?
7. El noi li diu: “—Se m’ha fet estrany parlar-hi (es refereix a la Selma). Vull dir, estant amb tu...” Per què li ho diu?
8. Quines coses “eren ben clares”?
9. Quin sentit té la darrera frase de la narradora: “No hi pensava mai, en com es devien sentir els altres.”
10. Quina anàlisi de la personalitat de la narradora faries?

ACTIVITAT 2

Escriu un text breu (DUES-CENTES paraules) explicant el que han fet, el que ha passat, etc. El punt de vista ha de ser el del noi.

.....

SOLUCIONARI

.....

Una altra

Activitat 3: 4-2-6-8-3-1-7-5

Activitat 4: 1-F / 2-V / 3-F / 4-F / 5-F / 6-V

.....

Trenta-set graus

Indica les opcions correctes: 1-b / 2-a / 3-d / 4-c / 5-b / 6-a / 7-b / 8- a, b, c / 9-c / 10-a / 11-a / 12-b / 13-b / 14-c-d-b-a / 15-b / 16-d / 17-a / 18-c / 19-V-V-V-V-F-V-V / 20 – a-9 – b-5 – c-2 – d-6 – e-3 – f-1 – g-4 – h-8 – i-7 – j-10 / 21-a,c

.....

Va, canta!

Activitat 6, pregunta 15: a-F / b-V / c-F / d-V / e-F / f-V / g-V / h-F / i-F / j-F / k-F